

Folketinget – Erhvervsudvalget

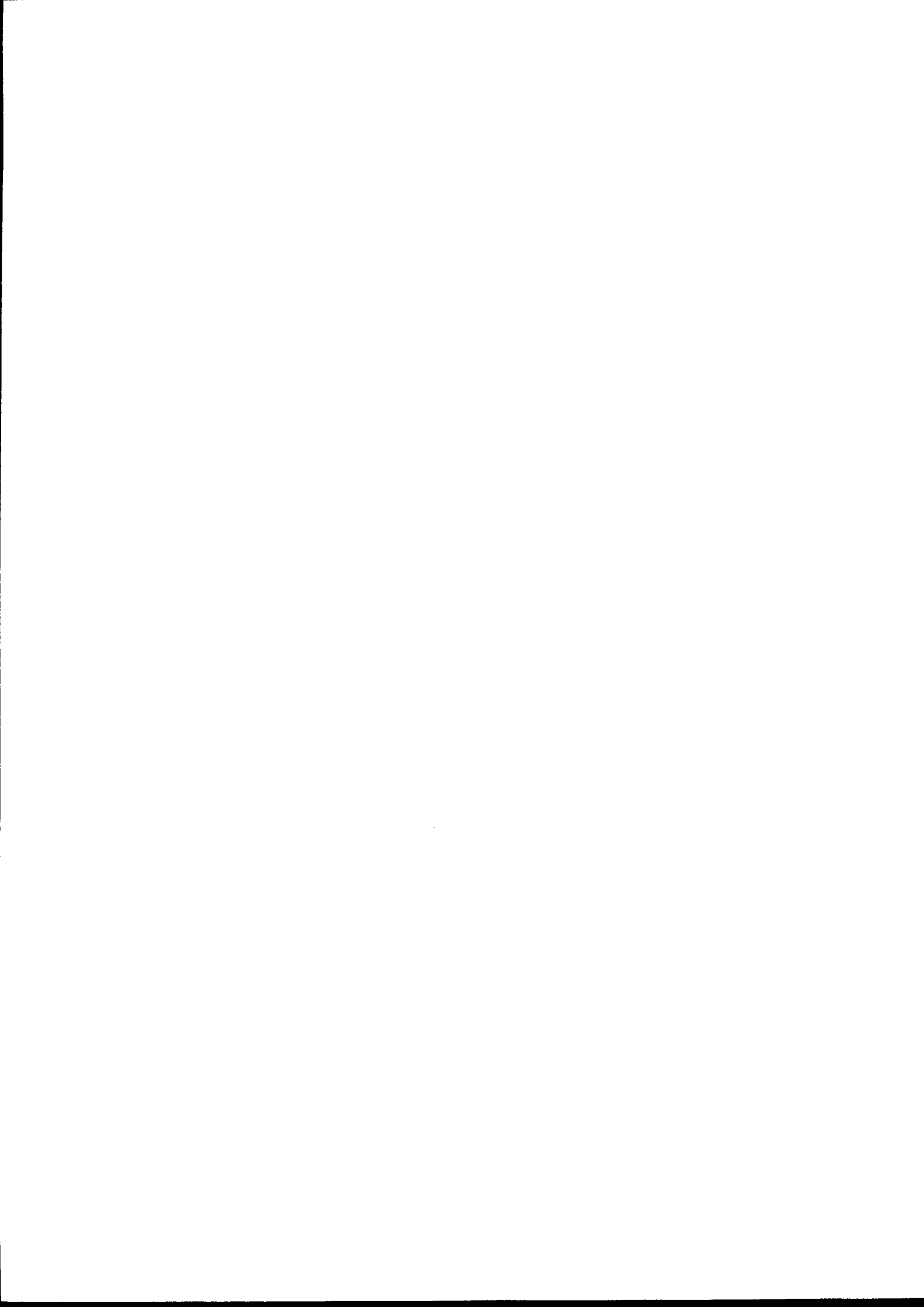
Christiansborg, den 12. november 2004

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Ad
L 63   **Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven. (Dominerende virksomheders samhandelsbetingelser, tilsagn, fusioner m.v.).
Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).**

Hermed omdeles oplæg fra professor Svend Hylleberg, kontorchef Peter Vesterdorf og professor Peter Møllgaard i forbindelse med eksperthøring i udvalget den 11. november 2004.

Med venlig hilsen
Karen Munk Christensen,
udvalgssekretær.

Som i så mange andre forhold er der ofte mulighed for at finde en farbar mellemvej. Men det har man ikke med det nye forslag.

Peter L. Vesterdorf

Det må afklares, hvad de bemærkninger med hensyn til kapitalstyrke og markedsposition betyder. Er det en fejlformulering?

Den rigtige tankegang må være den, at påbud i tilfælde af en klage fra en konkurrent kan anvendes, såfremt den dominerende virksomhed, uanset at der foreligger potentiel konkurrencemulighed f.eks. fra store eller endnu større udenlandske virksomheder, reelt er så stærkt stillet på det danske marked – f.eks. på grund af visse danske forbrugerpræferencer –, at den forholdsvis let kan misbruge sin dominans til at holde mindre kapitalstærke – og det vil typisk være danske - konkurrenter på det danske marked ude. Det være sig ved at tilbyde særlige markedsføringstilskud som betaling for at holde konkurrenters produkter ude, anvende loyalitetsrabatter eller ganske enkelt ved at chikanere de kunder, der ikke gør, hvad den dominerende virksomhed ønsker, de skal gøre.

Dette bør klargøres for lovens eventuelle vedtagelse.

For det tredje indeholder den nye § 10a den kumulative betingelse for at kunne pålægge påbud, at

- der skal være et særligt behov for indsigt i, hvordan den dominerende virksomhed fastsætter sine priser, rabatter mv. I bemærkningerne anføres forhold, der kan indgå ved vurdering af, om der er et særligt behov for at kunne pålægge påbud. De angivne forhold synes rimelige.

Summa summarum:

Det nye lovforslags § 10a er en stærkt svækket udgave i forhold til den oprindelige, der dog måske kan være til lidt nytte. Men det er ikke rimeligt og heller ikke nødvendigt at gøre det så svært at håndhæve konkurrencen effektivt over for store virksomheder, der i nogle tilfælde synes at anvende metoder, der ikke rigtigt tåler dagens lys.

Hensynet til godt købmandskab kunne sagtens varetages under det tidligere forslags § 10a, og det vil derfor være forkert at afvise det tidligere forslag med henvisning til, at det ville begrænse konkurrencen, som nogle har fremført. En sådan virkning måtte forudsætte, at man hos konkurrencemyndighederne i de få tilfælde, der kunne tænkes, ville være ude af stand til at skelne mellem saglige og usaglige handlemåder hos dominerende virksomheder med tæt på monopolstatus, og at de pågældende dominerende virksomheder ville være ude af stand til at påvise, at deres handlemåde efter omstændighederne var saglig. Og det er der næppe grund til at tro.

Myndighederne kan altså ikke kræve sådanne betingelser indsendt i sager, de har startet af egen drift, eller som de blot er blevet gjort opmærksomme på, uden at der foreligger en egentlig klage.

Det anføres i bemærkningerne til forslaget, at, hvis Konkurrencerådet straks, når klagen modtages, får en konkret begrundet mistanke om, at den dominerende virksomhed har overtrådt loven, så kan et påbud om udlevering af samhandelsbetingelser ikke udstedes. De bemærkninger kan ikke undgå at begrænse anvendelsesmuligheden for § 10a, stk. 1 væsentligt, og det er, i henhold til bemærkningerne til forslaget, en følge af retssikkerhedslovens § 10 om forvaltningens brug af tvangsindgreb og oplysningspligter.

Når denne situation opstår, skyldes det naturligvis, at, mens det tidligere forslag tilsigtede at åbne adgang til at påbyde udarbejdelse og indsendelse af almindelige forretningsbetingelser, når det generelt skønnedes påkrævet af hensyn til en effektiv konkurrence, så skal brugen af § 10a nu være betinget af, at der foreligger en konkret sag på basis af en konkret klage. Det kan jo meget let føre til, at Konkurrencerådet, når klagen modtages, får en konkret begrundet mistanke om, at den dominerende virksomhed har overtrådt konkurrencelovens strafbelagte bestemmelser, hvorefter Konkurrencerådet altså ikke kan anvende påbud om at indsende generelle samhandelsbetingelser.

Selv om bestemmelsen i § 10a ikke derved nødvendigvis helt mister sin potentielle nyttevirkning, så reduceres dens nyttevirkning dog meget i forhold til det oprindelige formål med bestemmelsen. Det samme gælder udsigten til at kunne komme visse typer af konkurrencemisbrug til livs.

For det andet følger det af den anden kumulative betingelse for at pålægge påbud om at indsende samhandelsbetingelser

- **at der foreligger særlige markedsforhold.**

Særlige markedsforhold omtales i bemærkningerne på s. 20 på følgende måde: **Der skal være tale om, at konkurrenterne til den dominerende virksomhed i såvel kapitalstyrke som i markedsposition – nationalt som internationalt - er den dominerende virksomhed underlegen.**

Står dette fast, kan det læses, som om bestemmelsen i § 10a, stk. 1 i realiteten ikke vil kunne anvendes over for virksomheder, der er dominerende på det danske marked, idet der på en række markeder som f.eks. for øl, mælk og kød praktisk taget aldrig vil være tale om, at konkurrenterne – dvs. også internationale selskaber - er den dominerende virksomhed underlegen nationalt som internationalt.

og/eller påvisningen af en bestemt handlemåde på grundlag af tilstrækkeligt klare tilfælde forrykke balancen, så det reelt bliver den pågældende virksomhed, der må godtgøre, at der ikke foreligger konkurrencebegrænsende adfærd.

Man kan altså ikke med rimelighed hævde, at det er noget nyt i konkurrencemæssig sammenhæng, at en dominerende virksomhed kan komme ud for at skulle godtgøre, at den har handlet lovligt i relation til konkurrencereglerne.

For Håndværksrådet ville det dog ikke være afgørende, at det blev indskrevet i loven, at det ville påhvile den dominerende virksomhed at godtgøre, at den ikke havde gjort sig skyldig i misbrug af dominans. Man kunne efter Håndværksrådets mening have ladet den dominerende virksomheds fravigelse fra de almindelige samhandelsbetingelser indgå som et af flere momenter i sagen nogenlunde på samme måde, som det fremgår af § 10a, stk. 7 i det nye forslag, dvs. at fravigelsen skal kunne tillægges betydning i forhold til den almindelige bevisførelse.

Men sådan er det altså ikke gået.

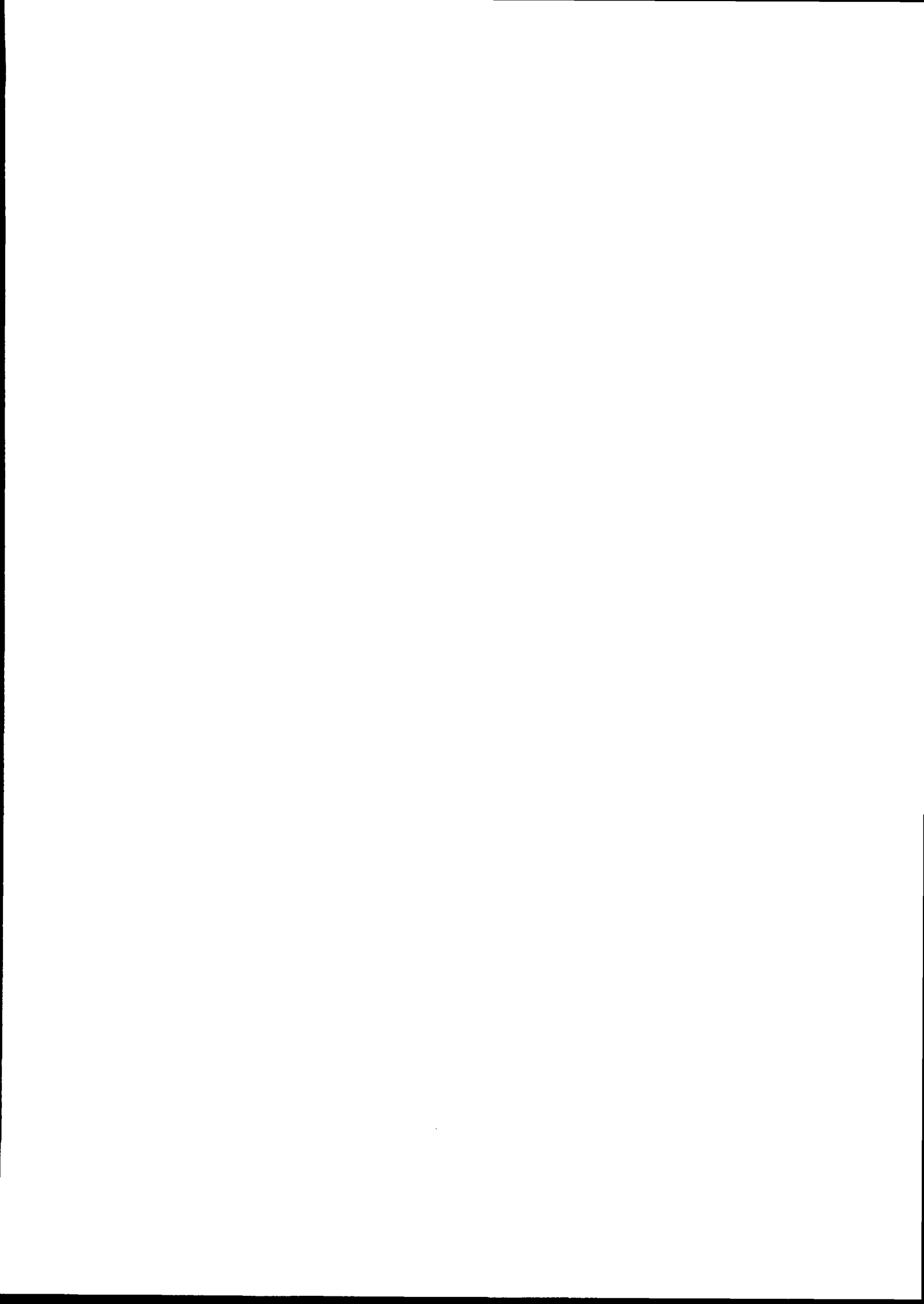
I det nye forslag er der foretaget en meget gennemgribende omskrivning af forslaget til § 10a med tilhørende bemærkninger.

I § 10a, stk. 1 er der som udgangspunkt sket den begrænsning, at påbuddet kun kan omfatte samhandelsbetingelser for handelspartnere på det danske marked. Desuden er pligten til at udarbejde generelle samhandelsbetingelser faldet ud.

Der er desuden - i stedet for betingelsen om, at Konkurrencerådet finder det påkrævet at påbyde indsendelse af forretningsbetingelser af hensyn til en effektiv konkurrence på det danske marked - indsat tre nye og kumulative betingelser:

For det første er der indsat den betingelse for at pålægge af påbud om at indsende almindelige samhandelsbetingelser

- at **der skal foreligge en ikke ugrundet klage fra en konkurrent**, for at man kan påbyde en dominerende virksomheds generelle samhandelsbetingelser indsendt.

Talepunkter til brug ved møde i Folketingets erhvervsudvalg 11. november 2004

Vedr.: Visse aspekter af forslag til ny konkurrencelov fremsat den 27. oktober 2004 af økonomi- og erhvervsministeren

Jeg takker for lejligheden til at deltage i mødet i Folketingets erhvervsudvalg i dag. Jeg er kontorchef i Håndværksrådet og er i øvrigt medlem af Konkurrencerådet, hvor jeg i mange år har siddet som repræsentant for små og mellemstore virksomheder og liberale erhverv.

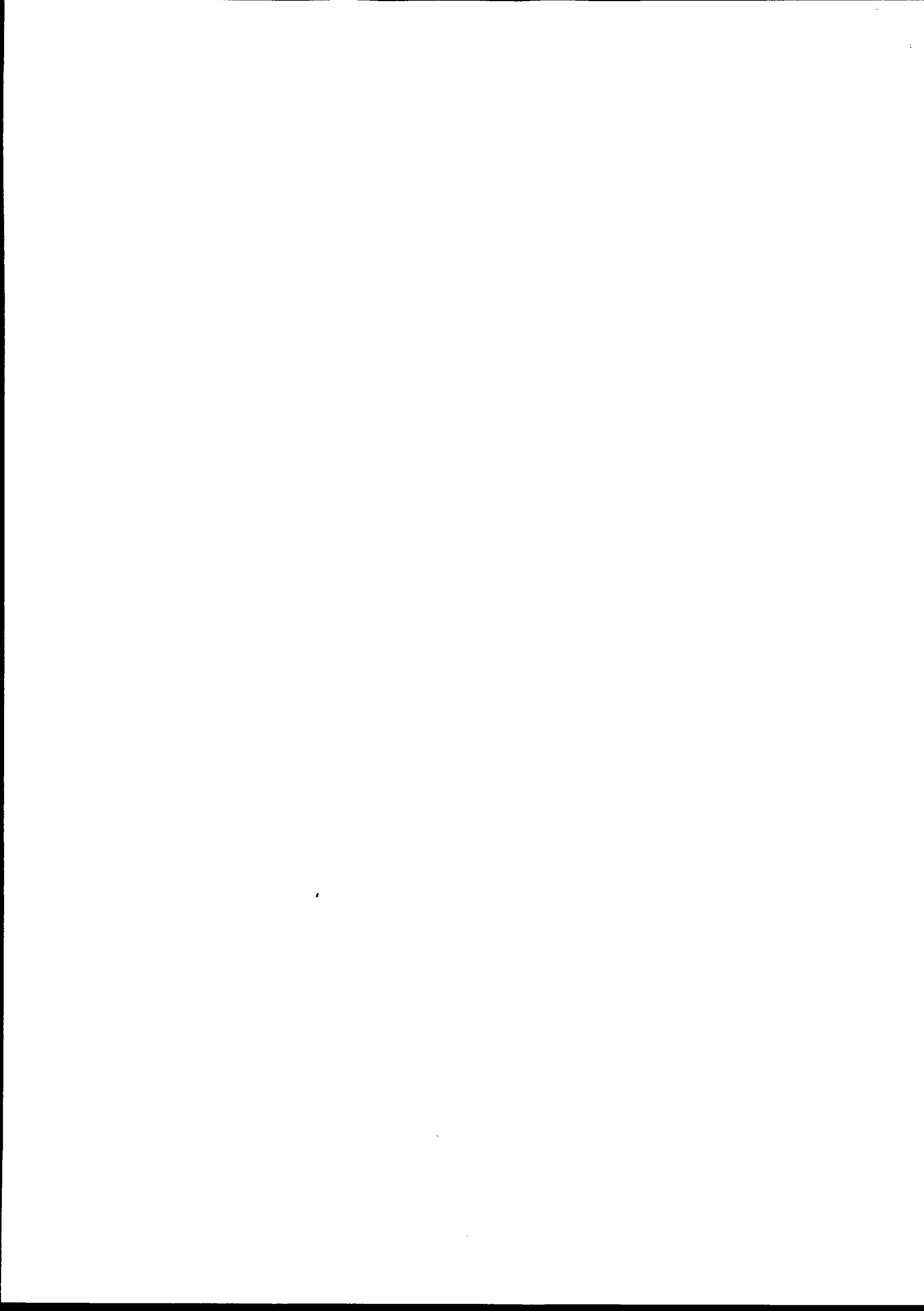
Forslaget til en ny § 10a om dominerende virksomheders samhandelsbetingelser er med rette genstand for betydelig interesse.

Baggrunden for forslaget er, at konkurrencemyndighederne har fundet det meget svært at sikre, at der ikke sker misbrug af dominans på den måde, at dominerende virksomheder – ikke mindst i fødevarerområdet – lægger hindringer i vejen for, at konkurrerende, ofte mindre, virksomheder får mulighed for at afsætte deres produkter.

Håndværksrådet er jævnligt ude for, at medlemsvirksomheder klager til os, fordi dominerende virksomheder søger at holde dem ude fra eller presse dem ud f.eks. af supermarkeder. Det siger sig selv, at Håndværksrådet, der organiserer en række små og mellemstore producenter bl.a. inden for fødevarerområdet, er meget imod sådanne aktiviteter fra dominerende virksomheders side og gerne støtter forslag, der kan tjene til effektivt at afhjælpe problemerne og fremme nichevirksomheder, mangfoldighed og iværksætterier.

I det oprindelige forslag til ændring af konkurrenceloven var der indsat en bestemmelse vedrørende dominerende virksomheder, som tilsigtede at gøre det muligt for konkurrencemyndighederne, når hensynet til en effektiv konkurrence måtte tilsige det, at pålægge dominerende virksomheder at udarbejde og indsende deres samhandelsbetingelser inklusive priser, rabatbestemmelser m.v. Hvis det kunne konstateres, at en dominerende virksomhed fraveg de almindelige samhandelsbetingelser, ville det være op til virksomheden at godtgøre, at det ikke var udtryk for misbrug f.eks. i form af ulovlig diskrimination.

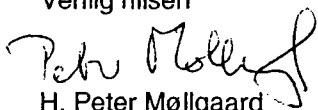
Der opstod voldsom kritik mod forslaget. Nogle sagde, at § 10a var udtryk for indførelse af omvendt bevisbyrde. Håndværksrådet udtalte i et høringssvar, at det i det væsentligste var enige i bestemmelsen, og fremhævede, at det også efter EU-praksis er sådan, at, mens Kommissionen som udgangspunkt har bevisbyrden i konkurrencesager, så kan forekomsten af forlydender om konkurrencemæssigt ulovlig adfærd

§10a:

- Hvad forstås ved samhandelsbetingelser?
- Disse **forhandles** mellem samhandelspartnerne
  - Fx Carlsberg/Coop, Carlsberg/Dansk Supermarked, Arla/Coop, etc.
  -
- Samhandelsbetingelserne er ikke på forhånd skrevet ned.
  - Man har netop afskaffet anmeldelsessystemet i EU
  - Dette skaber store administrative byrder både i virksomheder og hos konkurrencemyndighederne.
  - Og nedfældning af disse kan virke konserverende på markeds-dynamikken
  - Og i nogle tilfælde mindske konkurrencen:
    - Den dominerende virksomhed kan afvise at give en rabat med henvisning til, at den dermed ville afvige fra samhandelsbetingelserne
    - Minder om effekterne af den mest udskældte amerikanske konkurrencelov, Robinson-Patman Act fra 1936,
    - se fx O'Brien og Shaffer (1994) "The welfare effects of forbidding discriminatory discounts: a secondary line analysis of Robinson-Patman", *Journal of Law, Economics, & Organization* 10(2): 296-318.

Venlig hilsen

H. Peter Møllgaard

Professor mso retsøkonomi

Folketingets Erhvervsudvalg
Christiansborg

Institut for
Nationaløkonomi

Solbjerg Plads 3
DK-2000 Frederiksberg

Tlf: 3815 2575
Fax: 3815 2576
www.cbs.dk

Ændring af Konkurrenceloven

11. november 2004

Udgangspunkt: Konkurrenceloven er i det store og hele god nok i den materielle lov.

- Harmoniseret med EU – ét fælles sæt spilleregler
- Giver gode muligheder for at gribe ind over for
  - Karteller
  - Dominerende virksomheder
  - Fusioner

H. Peter Møllgaard
Professor i retsøkonomi
Dir. tlf.: 3815 2584
Mobil: 2162 2015
hpm.eco@cbs.dk

De oplagte mangler:

- Ændring af **fusionstestet** til EU's nye test ("hæmmer den effektive konkurrence betydeligt")
  - Med i forslaget – fint!
- Indførelse af **administrative bøder og strafnedsættelsesprogram**
  - *Leniency programme*
  - Virker stærkt positivt på konkurrencen
  - Gode erfaringer med at afsløre og dømme karteller i USA og EU
    - Herunder det dansk-ledede rørkartel
  - Destabiliserer kartellerne!
- **Professionalisering af konkurrencemyndighederne:**
  - Konkurrencerådet kunne bestå af færre, uafhængige økonomer og jurister
  - Konkurrenceankenævnet kunne laves til en egentlig specialdomstol.
    - Svarer til strukturen i EU

Konkurrenceankenævnet har været den største hindring for konkurrencen i forbindelse med fx Arla-sagerne.

til kartelmedlemmer, der har bidraget til opklaringen.

Anklagemyndigheden og domstolene har også anvendt disse muligheder i forbindelse med den eneste (!) danske kartelsag ved at nedsætte bøden med 10 procent. Det var elkartellet, hvor bøderne nåede millionklassen for første gang.

Nedsættelse i den størrelsesorden er næppe nok til at stimulere uopdagede kartelmedlemmers trang til at 'springe ud af skabet'. Desuden er det et problem, at anklagemyndigheden ikke kan garantere strafnedsættelse eller straffrihed. De kan højst anbefale dommeren, at han udmåler straffen under hensyntagen til samarbejdsviljen.

Dette problem kunne løses, hvis vi ligesom i EU indførte administrativt bestemte bøder for overtrædelse af konkurrenceloven. Konkurrencemyndigheden kunne så, ligesom EU-Kommissionen, tilbyde strafnedsættelse.

Modargumentet er ofte, at administrative bøder og strafnedsættelse er uforenelige med en særlig dansk retspraksis. Det giver jeg ikke meget for. Udover at være stærkt konserverende, er argumentet også forkert. EU-retten er jo allerede en vigtig del af dansk retspraksis.

Hvis vi vil have mere konkurrence i Danmark, afsløre flere karteller og forhindre dem i at opstå, bør vi indføre strafnedsættelsesprogrammer i den danske konkurrencelov.

Peter Møllgaard er professor i retsøkonomi på Copenhagen Business School og blandt andet også bestyrelsesmedlem i Dansk Forening for Konkurrenceret

om at sikre lighed for loven og retssikkerhed. For leniency-regler og adgang til plea-bargains risikerer at medføre et element af vilkårlighed, når strafudmålingen på denne måde ikke længere overlades til domstolene. Desuden risikerer leniency at give incitamenter til at tilstå, hvilket er uforeneligt med princippet om, at man er uskyldig til det modsatte er bevist - og princippet om at man ikke skal afsløre sig selv (selvinkriminering).

Endelig kan der være grund til at overveje bevisværdien af oplysninger om andres deltagelse i karteller, når den person, der leverer oplysningerne, herved opnår bødereduktion.

På denne baggrund kan leniency-regler måske nok udgøre et væsentligt middel i bestræbelserne på at afsløre karteller. Men - afhængig af den konkrete udformning - giver leniency-regler alligevel vanskeligheder i navnlig to henseender. Dels bødernes strafferetlige karakter og kompetencefordelingen mellem konkurrencemyndighederne og anklagemyndigheden - og dels af de samme grunde som er til hinder for at indgå plea-bargains.

Jan-Erik Svensson er partner i Gorrissen Federspiel Kierkegaard og formand for Dansk Forening for Konkurrenceret

---

Strafnedsættelse fører til mere konkurrence

Af professor Peter Møllgaard, Copenhagen Business School

Danmark har siden 1998 gradvist harmoniseret konkurrencelovgivningen til den, vi kender fra EU. Konkurrencebegrænsende aftaler og misbrug af dominerende stilling er forbudt. Bødeniveauet blev hævet i 2002, så det blev tilnærmet niveauet i andre europæiske lande, uden at blive lige så højt som i EU, hvor bøden kan blive på op til 10 procent af omsætningen.

Tanken er, at loven skal virke præventivt, idet virksomhederne laver deres egen cost-benefit-analyse af en påtænkt konkurrencebegrænsende adfærd. De forventede omkostninger afhænger af risikoen for at blive opdaget og idømt bøde (og eventuel erstatning). De forventede fordele er højere profit.

Ironisk nok har det vist sig, at nedsættelse af straf kan føre til mere konkurrence i form af færre karteller. Idéen er, at kun de, som tilvejebringer væsentlige beviser for kartellets eksistens, kan få nedsat straffen.

Det vil typisk være den første virksomhed, som henvender sig til myndigheden, der får strafnedsættelse. Både i USA og i EU har det ført til et kapløb om at komme først til konkurrencemyndighederne, da disse indførte strafnedsættelse i henholdsvis 1993 og 1996.

I USA har strafnedsættelse ført til flere afsløringer og domsfældelser af internationale karteller end alle de gennemførte kontrolbesøg, hemmelige aflytninger, skjulte kameraer og FBI-afhøringer tilsammen. I EU førte indførelsen af strafnedsættelsesprogrammet til afsløring og Kommissionsbeslutninger i syv kartelsager på fem år (1996-2001), herunder det dansk-organiserede rørkartel.

Kortsigtseffekten af strafnedsættelse er altså, at flere karteller bliver opdaget og at det bliver lettere for anklageren at bevise kartellet i retten. Langsigtseffekten af strafnedsættelse - færre karteller - er imidlertid nok så vigtig. Den skyldes, at muligheden for strafnedsættelse skaber mistro blandt potentielle karteldeltagere, som derfor lader være med at indgå i kartellet.

Straffeloven åbner allerede i dag muligheder for at give strafnedsættelse

05.11.2004

Debatten

Af: Redaktionen DJØF Bladet

Skal sladrehanke have bøderabat?

OECD er på vej med en rapport, der anbefaler at Danmark indfører de såkaldte leniency-regler. Leniency gør det muligt for en virksomhed i et kartel at sladre til myndighederne om ulovlige konkurrenceaftaler og samtidig lave en aftale om selv at få nedsat eller helt slippe for straf. Men er leniency-regler en effektiv metode - og er det foreneligt med danske retsprincipper?

Leniency-regler i konflikt med retsprincipper

Af advokat Jan-Erik Svensson, advokatfirmaet Gorrissen Federspiel Kierkegaard

Det primære sigte med leniency-regler er at forbedre mulighederne for at afsløre konkurrencebegrænsende karteller. Desuden kan leniency-regler have en præventiv effekt ved at skabe indbyrdes mistillid blandt virksomheder, som overvejer at etablere eller allerede har etableret et kartel.

Men at indføre leniency-regler i dansk ret rejser også en række problemer. For det danske konkurrenceretlige system er særegent ved, at konkurrencemyndighederne retter henvendelse til anklagemyndigheden (Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet) med henblik på, at der rejses tiltale, mens det er domstolene, der foretager strafudmålingen. Det betyder, at bøder for overtrædelse af konkurrencereglerne i Danmark udgør en strafferetlig sanktion, i modsætning til en administrativ sanktion, som vi kender fra for eksempel EU-retten.

Derfor kan en deltager i et kartel i dag ikke henvende sig til konkurrencemyndighederne og opnå en garanti for bødereduktion, fordi konkurrencemyndighederne ikke kan binde anklagemyndigheden. Og selv om anklagemyndigheden i praksis følger konkurrencemyndighedernes henstillinger om bødereduktion, tilskynder det ikke nødvendigvis deltagende virksomheder til at bidrage med at afsløre karteller, fordi virksomhederne formentlig vil lægge afgørende vægt på, at den aftalte bødereduktion opnås.

Der er ikke i Danmark adgang til plea-bargains (det vil sige anklagemyndighedens løfte om begrænsning af tiltalen mod tilståelse af andre forhold), således at en deltager i et konkurrencebegrænsende samarbejde kan opnå garanti for bødereduktion. Forarbejderne til Konkurrenceloven forudsætter dog fuld udnyttelse af mulighederne i Straffeloven (navnlig § 82, nr. 10) for strafnedsættelse i tilfælde, hvor den anklagede bidrager væsentligt til opklaringen af et kartel.

Derfor vil leniency-regler også komme i konflikt med den manglende adgang til at indgå plea-bargains - ligesom for eksempel forbudet mod at politiet eller anklagemyndigheden afgiver løfter under afhøring (Retsplejelovens §§ 752, stk. 3, 2. pkt. og 754, stk. 1).

Når der ikke er mulighed for at indgå plea-bargains, skyldes det ønsket

Hvordan kan man korte ned på de meget lange behandlingstider?

Det kan man, som langt de fleste andre lande¹ herunder Norge og EU, gøre ved at give konkurrencemyndighederne mulighed for at anvende

- ★ Administrative bøder.
- ★ eller hvis man ikke vil gå hele vejen, at give de anklagede virksomheder valget mellem at vedtage en administrativ bøde eller oversendelse til SØK. Herved kan man i det mindste forbedre retssikkerheden.

---

¹Kun Estland, Cypern, Malta, Danmark, og Luxembourg anvender ikke administrative bøder. Frankrig, Grækenland, Irland, Slovakiet og Slovenien har en kombination af administrative bøder og kriminelle bøder. Resten af EU landene og Norge anvender administrative bøder

Hvordan kan man korte ned på de meget lange behandlingstider?

Sag nr***	KS-tid*		SØK-tid**		I alt	
	Mdr		Mdr		Mdr	
1	15		18		33	
2	5		19.5		24.5	
3	12		14		26	
4	5.5		14.5		20	
5	5.5		19		24.5	
6	22.5		24.5		47	
7	4		32		36	
8	5		6		11	
9	10		31		41	
10	4.5		31		35.5	
Gennemsnit	9.4		19.8		29.2	
Standard afvigelse	6.1		8.6		10.7	
Minimum	4		6		11	
Maximum	22.5		32		47	

*fra kontrolbesøg til anmeldelse
 **fra anmeldelse til beslutning om at rejse tiltale eller opgive påtale
 *** EI kartellet: KS 8-33mdr, SØK 14-40 mdr

Hvordan kan man afsløre flere ulovlige kartelmagere?

- * Udstrække kontrolbesøg til også at gælde private hjem (som EU). Dette vil kun hjælpe lidt og formentlig kun midlertidig.
- * Indføre strafnedsættelse (Leniency) for syndere, der melder den ulovlige adfærd. Dette gør man for tiden med succes i EU, Tyskland, USA m.fl. Og det kan man også gøre her, men
  - ◇ kun SØK/domstolene kan gøre det, og det sker efter, at sagerne har været forberedt af KS, og det er simpelthen for sent. Leniency skal gives ved sagens begyndelse, for at man kan få nogen målelig effekt.
  - ◇ Den danske anvendelse af dette middel er alt for begrænset til, at leniency midlet kan have effekt.

Hvad mangler i den nye lov?

I de kommende år må man forvente, at karteldannere lærer af erfaringerne og udnytter de muligheder, de har for at forhindre afsløring. Konkurrencemyndighederne må derfor regne med

- ★ at man ikke i fremtiden vil finde skriftlige aftaler, e-mails m.v. som afslører ulovlig adfærd. Dette udsagn har allerede vist sig at gælde i EU.
- ★ at man kun vil fange de dumme og ikke de kloge.

Hvad mangler i den nye lov?

De væsentligste mangler i den nye lov er

- ★ at den ikke forbedrer mulighederne for at afsløre og dermed forhindrer ulovlige karteldannelser o.l.
- ★ at den ikke forbedrer retssikkerheden ved at korte ned på de meget lange behandlingstider af kriminelle overtrædelser af KL.

§10a

§10a forsøger at ramme en adfærd, der under alle omstændigheder er vanskelig at afsløre, og det er min opfattelse, at man kunne nå længere ved at forbedre de generelle muligheder for at afsløre en ulovlig adfærd.

Og vi er da henne ved manglerne ved den nye lovforslag.

§10a

Stk. 7. Anvender en dominerende virksomhed, der har fået et påbud efter stk. 1, over for handels-partnere på det danske marked priser, rabatter, økonomiske fordele eller øvrige vilkår, som i **ikke ubetydelig grad** afviger fra eller ikke fremgår af de samhandelsbetingelser, der er indsendt til Konkurrencestyrelsen, kan dette tillægges betydning i forhold til den almindelige bevisførelse i en sag efter § 11.

§10a

Selve lovtæksten har en række indskrænkninger, som nedenunder er angivet med "bold".

§ 10 a. Konkurrencerådet kan påbyde en dominerende virksomhed at indsende sine generelle samhandelsbetingelser til Konkurrencestyrelsen, når

- 1) der foreligger en **ikke ubegrundet klage fra en konkurrent**,
- 2) der foreligger **særlige** markedsforhold, og
- 3) der på grund af disse forhold er et **særligt behov** for, at Konkurrencestyrelsen får en større indsigt i, hvorledes den dominerende virksomhed fastsætter sine priser, rabatter mv.

Påbuddet kan **alene angå samhandelsbetingelserne for de markeder**, som klagen angår.

§10a

§10a vil dens nuværende udformning kun i meget begrænset udstrækning forbedre konkurrencemyndighedernes muligheder for at administrere loven og fremme dens formål. Såvel ordlyden i selve lovteksten som bemærkningerne til lovforslaget er så begrænsende og vanskeligt fortolkelige, at §10a kun kan tænkes at have en vis foreløbig effekt, fordi ingen virksomhed ønsker at blive blandt de første, der udsættes for en behandling efter §10a.

§10a

§10 a forsøger at gøre det muligt for konkurrencemyndighederne at afsløre og forhindre misbrug af dominerende stilling i forbindelse med tildeling af f.eks. markedsføringsstilskud o.l. I den nuværende lov kan man anvende at §17 stk. 1, §18 og §11 stk. 3 3) og 4)

- * §17 der siger, at KR kan kræve alle nødvendige oplysninger af virksomhederne
- * §18, der muliggør kontrol besøg
- * §11, stk 3 3) og 4) der siger, at misbrug af dominerende stilling foreligger, hvis en dominerende virksomhed anvender ulige vilkår for ydelser af samme værdi overfor handelspartnere, der derved stilles ringere i konkurrencen, eller at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller iflg. handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

Indledning

Jeg takker for indbydelsen, og jeg skal understrege, at jeg udtaler mig på egne vegne og ikke på Konkurrencerådets vegne. Jeg skal også understrege, at uanset at nogle af mine bemærkninger måske kan opfattes som kritiske overfor forslaget, vil jeg selvfølgelig medvirke til at administrere en evt. ny lov i den ånd og med den formulering, Folketinget vedtager den.

Endelig vil jeg gerne bemærke, at jeg er kommet her i dag, fordi Erhvervsudvalget har bedt mig om det, og at det med min opdragelse ville være utænkeligt, ikke at acceptere en invitation fra Folketinget.

Jeg er blevet bedt om at fremkomme med bemærkninger til forslaget til en ny Konkurrencelov specielt lovforslagets §10a.

Institut for Økonomi
Aarhus Universitet

Forslag til Konkurrencelov Folketingets Erhvervsudvalg

Svend Hylleberg, 11.11. 2004